

Fotosensibiliteit

Mooie dagen betekenen ook kans op zonnebrand

Het zijn zonnige dagen in de praktijk. De maand mei staat bekend om de drukke dagen op het land en het vee dat weer naar buiten mag. Zo werd ik in mijn praktijk geconfronteerd met een vaarsje dat enkele weken daarvoor op de wei-de was gezet. Het dier was lusteloos en at niet meer. Af en toe sloeg het dier naar de buik en stond te trepelen. De veehouder had het dier al meteen binnengehaald. De huid van het geheel witte dier voelde op meerdere plekken gezwollen aan. De haren op de rug en flanken stonden overeind. Mijn diagnose volgde al snel: zonnebrand. Er zijn velerlei onderliggende oorzaken, maar in de praktijk is de therapie bijna altijd hetzelfde. Voor mij was het dus zaak om het dier in leven te houden. Met pijnstilling via injecties was het dier verlost van de ergste pijn. De veehouder met zijn goede zorgen was al begonnen met het op stal zetten van het dier. Erg belangrijk is het om de stal zo goed als mogelijk te verduisteren. Vervolgens zorgde de veehouder voor het afkoelen van de beschadigde huid, meerdere malen op een dag. Ook het aanbod van ruwvoer van de beste kwaliteit en onbeperkt vers drinkwater is een voorwaarde voor herstel. Na enkele dagen begonnen de letsels zich af te tekenen. Grote delen van de huid lieten los. Bij een controle van het dier begin juni was het dier bijna geheel kaal, de oude huid hier en daar als een verband op de tere, broze onderhuid. Toch was het dier fit, ze at en herkauwde weer. Mijn advies luidde dan ook het dier niet meer overdag naar buiten te laten, dik in het stro huisvesten om verdere beschadigingen te voorkomen en rustig afmesten. Bij het geven van een prognose was ik toch nog erg voorzichtig. Vaak sneuvelen dit soort dieren na verloop van tijd ondanks de goede zorgen van de veehouder.

Dierenarts Niels Groot Nibbelink

Zonnebrand

Bij zonnebrand of fotosensibiliteit verbrandt de lichtgekleurde huid van runderen. De oorzaken van zonnebrand kunnen worden opgedeeld in twee categorieën. De primaire vorm van zonnebrand bij rundvee wordt veroorzaakt door het eten van giftige planten. Na opname en vertering van de plant stapelen bepaalde stoffen uit de plant zich op in de huid. Bij contact met zonlicht veranderen die stoffen in gifstoffen (toxinen), die in de huid een ernstige ontstekingsreactie teweegbrengen. Voorbeelden van planten die primaire

zonnebrand veroorzaken zijn sint-janskruid en boekweit.

Verder bestaat er ook secundaire fotosensibiliteit. Deze tweede vorm van zonnebrand wordt veroorzaakt door een beschadiging van de lever van het rund. Het groene pigment chlorofyl, dat in alle groene gewassen aanwezig is, wordt in de lever van het gezonde rund omgezet in phylloerythrine en uitgescheiden via de gal in de darmen. Bij een beschadigde lever kan dit molecuul niet worden uigescheiden door de lever. Phylloerythrine stapelt zich dan op in het

bloed. Bij voldoende hoeveelheid phylloerythrine in de bloedvaten van de huid, wordt deze onder invloed van zonlicht omgezet in een toxine dat de huid ernstig beschadigt. Een veroorzaker van secundaire zonnebrand zijn gifstoffen uit blauwalgen. Blauwalgen komen voor in oppervlaktewater en kunnen zich onder gunstige omstandigheden explosief vermenigvuldigen. Een andere oorzaak van secundaire zonnebrand is het jakobs kruiskruid, een kruid dat de laatste jaren steeds meer problemen geeft.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?
Raadpleeg uw dierenarts